

כל המנחות באות מצה פרק חמישי מנחות נו.

עין משפט
גור מצוה

לא מ"י פ"ט מהלכות שבת
הלכה ט'
לא מ"י פ"ט מהלכות שבת
הלכה ט' סוף הלכות שבת
לא מ"י פ"ט מהלכות שבת
הלכה ט' סוף הלכות שבת
לא מ"י פ"ט מהלכות שבת
הלכה ט' סוף הלכות שבת

שיטה מקובצת

6] מהפ"ך ביה: 3] בנינויות
במקום: 1] אין לי בלא:
7] ויחיה ליה נפיק: 8] ויחיה
לה: ליש: 9] לחור ארור:
10] חר וחחבו: 11] חייבה
כשואה: 12] לא מהני בה:
13] כשהקומץ מעורב בה:
14] חקריבו: 15] דמסמס:
16] חייב ואע"ג דלא נסיא
לשאר מנחות דלא בעי
לבונה בריבוי כמחוי: לחם
הפנים אע"ג דלא בעי שכן
כשאר מנחות לרא לרבות
מנחת נסכים [מנחת כהנים
וחקן שיטה [מסוס]: 17]
18] כמקצת דקא אסר
רחמנא: 19] לא קמי' וקסבר:
20] ויחיה ולפרשי' דיל רפי'
מסן דמריב לחם הפנים
פליגי במנחת נסכים ולישא
מרי' דהיי' דאחראי וגי'
ונקט מנחת נסכים לפר ולחם
הפנים לפר מנחתו ולישא
דברתיה דרפי' דיל ולישא
אחראי מנחת כהנים וכן
פשיט: 21] אטריך
לדמיירו לחי:

ואם נצצה בו בנינויה במקום אחד. פירוש לליה גמורה כל זכרו לגמרי יותר ממאכל בן דרוסאי: **בשנים** וששה מקובות. לא דמי להוציא חצי גרוגרת וחזר והוציא חצי גרוגרת נפקת המוציא יין (שנת דף פ.ו.) דהתם עומת לדליפת כסוף הנוטה (שם דף קד:) מחוסר (ו) קליפה לאו כמחוסר מעשה דמי אבל הכל אין דרך גישול בכך ומחוסר נמי חמיה וקרינה: **ב** מנחה פנין. דמחלקס לא נפקא לן אלא שיניים שאחר קמיה והכל קודם קמיה: **שאר** מנחות פנין ת"י כ"ה המנחה. ופ"י למלך דלא דריש כל הכל מודה דפסטיה דקרא הוא: **אשר** תקריבו א"ה א"י. תימה הלא אילטרין למחמץ בראשו של מנחה דפטור כלאמין או לכל הפחות חסר שהולח האור ברובו דאשר תקריבו אמר רחמנא והא אלקרבא: **לרבות** מנחת נסכים לחימוץ דרבות א"ה הפנים לחימוץ. מלן דמריב מנחת נסכים לא מריב לחם הפנים דקסבר מנת יבש לא נתקדשה וליה נה קדושת הגוף עד לאחר אפייה אבל מלן דמריב לחם הפנים מודה מנחת נסכים וא"ת ולמה לי אשר תקריבו לרבות מהויה בכלל כל המנחות (ו) וכי תימא דלא משמע אלא אומן הכתובים נפרשה הא לחימוץ לעיל בהקומץ רבה (דף כא:) גבי כל מנחת כהן לליל מהיה דמשמע עומר ונחת הלחם דקאמר החס שהכניס דורשים מקרא זה לעולם וכי תימא משום דהתם לא כתיב אלא מנחת חימוץ ועל כרחין אהל לרביי כל מנחות אכתי הא על כרחין מריבין כמה מנחות שאין כתיבות שם נפרשה דמשמע דכולהו בכלל מנחה כגון מנחת חוטא ומנחת כהנים חוץ מהגן מנחת חטא נסכים הפנים ונקיטורט פ"י דלא ממריב מכל המנחה משום דלא דמי לשאר מנחות דבעי שמן ולבוניה ומנחת נסכים לא בעיא שמן ולפי טעם זה כ"ש דמנחת חוטא ומנחת קנאות לא הוה בכלל דלא בעי לא שמן ולא לבוניה: **ו** ותימה דהוה ליה לאשמועינן רבותא ולימא לרבות מנחת חוטא ומנחת קנאות לחימוץ וכ"ש מנחת נסכים ושמא הכיזו אע"ג דאין בהם שמן ולבוניה כיון דנקמלות מיתרבו מכל המנחה דדמו טפי לאותם הכתיבות שם דקרינא ביה חלקס לא תאפה חמץ אבל מנחת נסכים אינה נקמלת ומנחת כהנים אע"ג דאינה נקמלת כיון דאית בה שמן ולבוניה דמיא להו טפי (ו) וש פירושים מרש"י שכתוב בהן משום

איכא לפלוגי בין הפך ללא הפך כגון כה"ג דמפרש לקמן דאי לא הפך היה בשיל מלך אחד אבל גבי חימוץ ליכא לפלוגי: **אלימא דכי לא הפך ביה לא בשיל פטור** דהא לא נללה ולא מירי עבר: **מאכל בן דרוסאי** שלש הוא מבושל: **קמ"ל**. הא דקתני לא הפך פטור אע"ג דבשיל מלך אחד כמאכל בן דרוסאי לאו כלום הוא: **ואם נללה בו מלך אחד כגרוגרת**. כלליה גמורה חייב אפייה כי לא הפך קודם. מור כל שהוא נמקדש בשבת חייב: **דמיו ללרף**. כמו שעשין גרין כשנרמין לחור (ו) אחד קודמין שלשה קטנים זה בלד זה ומחכרס אומן: **לכבא דאקלידא**. לשון (ו) של פתח שראשו חד (ו) ומחמץ בחור המיכה ופומח וועל: **אלא קומץ**. שלא יעול קומץ לבדו ויחמילנו: **מנחה פנין**. שלא יחמין כל המנחה יחד קודם קמיה: **שאר מנחות פנין**. דהאי קרא נמנחת מרמשת כתיב: **פסולה**. כגון שיאלת או נעמלת: **וטור ויחמלה**. כלומר גמר מעשה חימוץ ח' שאפאה: **מסו**. מי מחייב משום מחמץ אחר מחמץ או לא: **או דלמא כיון דחיימה לא מהני** (ו) ליה **בה פסול יואל**. דלאו קדושה גמורה היא ואין בה אלא פסול חימוץ ומיב שאר מחמץ אחר מחמץ: **חיימה**. לקומץ: **בראשו של מנחה פנין אשר תקריבו**. משמע כל זמן שמחמרת הקדשה עבר עליה אבל לאחר הקדשה לא: **מחוסר דקערסה**. ליתנה על האש: **והפסא דנפקא לן מכל המנחה**. דאפילו כשהקומץ (ו) מעורבת חייב עלי: **אשר תקריבו**. (ו) (ו) (א) משמע דלקומץ לחויה קאי למה לי: **לרבות מנחת נסכים לחימוץ**. שאם חמלה חייב (ו). משום דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריה נאכלין כתיב אילטרין לרבייהו להני וה"ג תינא לה נמרת כהנים (ו) אין לי בלא מעשה חמץ אלא מנחה ששיריה נאכלין מנחות שאין שיריה נאכלין מנין ת"ל כל המנחה וגו' להביא מנחת נסכים אבל לחם הפנים לא לקי וער מריב לחם הפנים (ו) דלא תימא נקמלות (ו) אמר רחמנא שמהן קרב למנחה אבל האי דלא קרב מיהיה (ו) לא י"י קסבר מנת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: **ו** ליה מכל המנחה אשר לכתניא אשר תקריבו לרבות רבי עקיבא אומר לרבות ילחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריה נאכלין כתיב אילטרין (ו) לרביי זהו להני וה"ג נתיב אין לי בלא מעשה חמץ אלא מנחות ששיריה נאכלות מנחות שאין שיריה נאכלין מנין ת"ל כל המנחה להביא לחם הפנים דברי רבי יוסי הגלילי כ"י ויותר היה נראה לומר דלכך נרץ רביי ללחם הפנים ומנחת נסכים משום דמנחת נסכים אינה באה בגלל עומת ולחם הפנים אין מהן לאישים ועטם זה אשכחן לקמן (דף פ.ו.) גבי הגשה דמריב ר"ש שאר מנחות להגשה מאת המנחה וממעט שמי הלחם ולחם הפנים מדכתיב מלל ומנחת נסכים מדכתיב והקריבה ומיהו תימה דמשמע התם דאי לאו מיעוטא הוה מיתרבי להגשה מאת המנחה ומאי שגא לחימוץ דלא מיתרבו מכל המנחה הא חימוץ והגשה מרייהו נחד פרשתא כתיבי מנחת מרמשת (ויקרא ג.) ויותר היה נראה לומר דמנחת נסכים מיהו ועוד קשה דהכל איתרבו מכל המנחה ומנחת סוטה והתם לא איתרבו מאת המנחה אלא בעי התם קרא לרביי דמרבה מנחת העומר להגשה מוהבאת ומנחת סוטה מן והקריב ומיהו זהו אין תימה (ו) כנכרז דכל מרבה טפי מאת אכל זה ודאי תימה דהו אפכא הכל מהתם דמכל המנחה מרבה מנחת העומר ומנחת סוטה ואילו מנחת נסכים ולחם הפנים לא מתירבו והתם מריבין מאת המנחה לחם הפנים ומנחת נסכים מי פירות הן. ושאר מנחות ידוע דמגבלין במים דשמן מועט ובעינין זה אי אפשר לבבל אבל מנחת נסכים שמנה מרובה וס"ד דאין עומן מים: ומי

תורה אור השלם
1. כל המנחה אשר תקריבו ליה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל רובש לא תקטרו מנחת חטא יקרא בו י

הגהות הב"ח
(ב) רש"י ד"ה א"ה קריבו דמסמס:

מוסף רש"י
הקודח כל שהוא חייב. נטק ע"ו א"ו כמל' שבת ע"ג. לרבות לחם הפנים לחימוץ. ופסחים ט"ז.

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה:

רבינו גרשום
כמעשה צלי של שבת דאילו אוחיב שפורא דבשרא בהורא בשבתא אע"ג דלא חמץ ביה חייב ריבוישל מטילא הכא נמי גבי עיסת מחייה: ואם נילתה בו. עלייה נמורה כנגזרת במקום א' (חייב): רחוק לעירוף. דאי הוה ביתא דהה עיל ביה אוריא: לכבא דאקלידא. דאי של פסחא של עץ שמקטין בו נקב כל שהוא ומנטיב בו עץ קטן עינין שון: מנחת נסכים מי פירות הן שון נבללות בשמן והיאך יכול לחמעה: